

LIVHUSAREN

KUNGL LIVREGEMENTETS HUSARER

och

LIVHUSARERNAS KAMRATFÖRENING

INNEHÅLL

Sekundchefen har ordet	1
Upplands ryttare 1658—1660	2
Underbara öden och äventyr i spanings- tjänst	3
Livhusar och konstnär	5
Repetitionsövning 1954	6
Skott kommer	7
Episoder från plutonchefsskolan i militär- polistjänst	8
Uniformstraditioner	9
Västgotakriget 1912	12
Organisations- och befälsplaceringar 1/4 1966	15
Föreningsangelägenheter	16

LIVHUSAREN

SEKUNDCHEFEN HAR ORDET

Hågen drar halva lasset, säger ett gammalt ordspråk. Ibland måste man också dra lass, då man inte har så mycket hjälp av hågen.

Jag förmodar att för de flesta ungdomar värnpliktstjänstgöringen är ett sånt lass, åtminstone före inryckningen.

Men nu när Ni värnpliktiga i spaningstjänst rycker ut och vi ser till resultatet — det är ju det som räknas — så finner vi det gott. Slutsatsen blir att hågen och den goda viljan måste varit spända för lasset. Annars hade resultatet blivit dåligt. Denna positiva inställning, denna strävan att göra Er själva rättvisa är verkligen glädjande. Den goda andan ger försvaret större effekt än alla tekniska finesser.

Hur är det då med svenska folkets försvarsvilja? Nog vill svenska folket behålla friheten och ett försvar, som är så starkt att det avhåller en fiende från att angripa oss. Frågan är om hågen är lika stark när man kommer in på individens problem, särskilt de ekonomiska. Man kan inte få allt, både äta och ha kakan kvar. Ett försvar kostar pengar. Är försvarsviljan lika stark, när det gäller att välja mellan t ex en standardhöjning och ett försvar, som kan fylla den målsättning regering och riksdag fastställt för landets försvar?

Vi får hoppas att även i det fallen hågen skall vara så stark att lasset dras utan att behöva göras lättare.

Bengt Jönegren

UPPLANDS RYTTARE 1658-1660

Freden med Danmark blev ej långvarig och i början av augusti 1658 gick Carl X Gustaf med en svensk armé om 4.000 man fotfolk och 1.200 ryttare ombord på sin flotta i Kiel och landsattes lyckligt vid Korsör. Bland trupperna ingick åtta kompanier av Upplands ryttare. Efter framryckning över Själland nåddes den 11. augusti Köpenhamns förstäder. Dessa stod i lju-san låga, antända av danskarna själva.

Carl X Gustaf ansåg den svenska armén för svag för en stormning och beslöt sig i stället för att belägra staden. Danskarna försvarade sig tappert och gjorde täta utfall. I slutet på oktober anlände en stor holländsk flotta och tvang den svenska att dra sig undan till Landskronas hamn. Belägringen från landsidan upphävdes då också, och den svenska armén drog sig tillbaka till ett befäst läger 1,5 mil från Köpenhamn. I mitten på februari 1659 företogs en stormning av Köpenhamn, som dock misslyckades.

Under loppet av juli månad anlände som förstärkning från Sverige överstelöjtnant Drakenberg med fem kompanier av regementets hemmavarande del. Dessa kompanier hade kommit från Jämtland, varifrån de försökt undsätta Trondheim.

Detta försök, som inte ledde till något resultat eller ens till någon riktig strid, är i alla fall ganska intressant. Det visar vilka långa marscher och vilka strapatser den svenske soldaten fick tåla, och är därför värt att i korta drag beskrivas.

En svensk styrka under befäl av guvernören, friherre Claes Stjernsköld, var innesluten i Trondheim av en dansk styrka. Överstelöjtnant Drakenberg fick order att med fem hemmavarande kompanier av Upplands ryttare undsätta Trondheim.

Den 8. augusti erhöll Drakenberg sina order och anbefalldes samling till Tierp den 21. Krigskollegiets slutliga order samt krut och bly erhöll han dock inte förrän samma dag i Stockholm och anlände därför själv först den 24. till Tierp. Efter mönstring av skvadronen, som indelades i kompanier, anträdde marschen den 26. och påföljande dag kom den till Gävle. Där delades skvadronen. Drakenberg med två kompanier gick vägen Söderhamn — Hudiksvall — Sundsvall — Östersund — Duved och de tre övriga kompanierna under befäl av ryttmästare Clas Stensson Böllja vägen Bollnäs — Järvsö — Ytterhogdal — Åsarna — väster Storsjön — Duved.

Anledningen till att skvadronen delades upp var säkert den att under marschen skulle mat och dryck samt bete för hästarna erhållas hos bönderna. Genom marsch på olika vägar blev underhållet lättare att ordna.

Den 29. september möttes de båda avdelningarna efter marscher på 70—80 mil vid Duveds skans. Framryckningen fortsatte och en patrull om två korpraler och 10 ryttare sändes i förväg över fjället Meraker. Av denna patrull kom 7 man tillbaka till fots och rapporterade att de båda korpralerna och 3 ryttare blivit dödade eller tillfångatagna. Sammanlagt 1.000 man allmoge och dragoner hade befunnit sig i Stjördalen.

Den 1. oktober gick emellertid Drakenberg med 157 man till häst och 22 man till fots över Suulsfjället in i Norge. Han mötte därvid en kornett, som var utsänd av guvernören i Trondheim med orientering om att »fienden med många stora båtar och en myckenhet av krigsfolk befann sig i Stjördalen och Vårdalen». Avsikten hade varit att på dessa platser överskeppa med flottar. Den 2. oktober fortsatte emellertid marschen under snö och regn mot Stene. Avdelningen mötte då en furir från Claes Stenssons kompani, som kom springande halvklädd och barfota och berättade att fienden hade gått in i Indalen. Han hade blivit sänd i förväg som furerare med ett par man. De blev överfallna av fienden, och han var den ende som undkom. Eftersom överfallet hade skett under mörker, visste han inte om fienden var bönder eller krigsfolk.

Ytterligare en ryttare kom sedan tillbaka och rapporterade att den avdelning han hade tillhört hade blivit överfallen, men att han själv hade klarat sig genom att han höll på att vattna sin häst i närheten. Han berättade också att alla klyftor och pass var besatta av fienden. Befolkningen hade förts undan.

Efter dessa rapporter sammankallade Drakenberg sina officerare och beslöt efter moget övervägande att dra sig tillbaka med skvadronen en mil. Han bedömde det »omöjligt var att komma fram med ryttarna och ammunitionen till Trondheim för böndernas och fiendens myckenhet, så ock för ohöriga höga klippor och sank moras, som man över och igenom gå skulle». När kungen fått kännedom om den misslyckade undsättningen av Trondheim skrev han ett synnerligen beskt brev till överstelöjtnant Drakenberg och uttryckte sitt missag över återtaget. På detta svarade Drakenberg i december och redogjorde i brevet för alla de besvärligheter han mött. I ett annat brev beskrev han svårigheterna sålunda: »Hade jag förtövat en natt eller gått två mil längre fram, aldrig tror jag att en enda kommit därifrån. Aldrig kan jag dessa moras och klippor beskriva. Mesta delen hästar äro förlamade och ett under att en häst kan gå. Omöjligt var det att komma till Trondheim, fast jag 1.000 ryttare haft hade, då man ingenstädes kan rida mer än en efter den andre. Det kan ingen tro, vad slemt här är. Gud hjälpe mig härifrån, jag slet aldrig värre sedan jag blev född. Här snöar var dag och regnar, jag tror här håller aldrig uppe.»

Slutet på historien blev att kompanierna hemförlovades i juni följande år för att på nytt rusta sig. Drakenberg kallades till förhör inför krigskollegium men blev där fullständigt frikänd från allt ansvar för det misslyckade undsättningsförsöket.

Redogörelsen för detta tåg kanske blivit för vidlyftig, men den speglar nog för den fantasifulle läsaren, de stora svårigheter och umbäranden den tidens soldater hade att kämpa mot.

De från Jämtland hemförlovade kompanierna fick ingen lång vila. Redan den 24. juni fick de order att samlas för att mönstra i Kumla. Drakenberg, som fortfarande var chef, överförde sedan i juli, som tidi-

Befälseleven Frank, 3. skv, berättar om

Underbara öden och äventyr i spaningstjänst

Alla undrade vi väl, när vi i maj 1965 ryckte in för att försvara vårt älskade fädernesland, vad det militära livet skulle ha i beredskap för vårt vidkommande. När vi på hösten fullgjort hälften av vår första värnpliktstjänstgöring och såg tillbaka på den gångna sommaren, kände vi oss nära nog som veteraner, mer eller mindre väl införlivade i det system man kallar vårt försvar. En del av oss hade säkerligen blivit positivt överraskade av den militära sidan av folkhemmet, andra förvisso i mer negativ riktning. Ett hade vi emellertid alla gemensamt: sommaren 1965 var inte lik någon annan sommar vi tidigare upplevt. Vårt erfarenhetsområde hade vuxit och fjällen kanske fallit från våra ögon. Vårt synfält hade vidgats på flera punkter. Ju större erfarenheter man lyckats förvärva sig här i livet, desto friare kan man förmodligen leva det. På detta sätt kan man förena två så skilda ämnen som försvarsväsende och filosofisk spekulation. Tack alltså, moder Svea, för att Du ger oss tillfälle att lära känna även denna sida av Ditt annars så hulda väsen.

En tillbakablick på den hänsvunna sommaren gav till början tydliga olustförmimmelser. Svett och damm! Man tänkte på de många mil vi marscherat omkring på kaserngården, allt under det att den uppvirvlade sanden kommit våra ögon att svida och våra strupar att bli till öknar. Uniformspersedlar klibbade på svetiga kroppar, den hjärnuppjmjukande svett, som uppstår inuti en stål hjälm när högsommarsolen steker som bäst, ett befäl som likt en ilsken foxterrier driver oss till att fortsätta när vi helst av allt ville sjunka ihop i små prydliga högar o s v, o s v. Men man fann också att minnenas cocktail bestod av mer tilltalande

ingredienser. Till de senare hörde utan tvivel fanjunkare Lundberg som, för att uttrycka sig som en begravningsannons, i slutet av september lämnade oss.

Soldaten utbildas emellertid inte enbart innanför kaserngrindarna. Vi provade den variant av campingliv som på militärsvenska kallas att »ligga ute i busken». I mitten av juli anträdde vi en sommarmarsch till sjön Örlen, där vi i närmare en veckas tid var förlagda i tält. Vädret var vackert och vi hade nästan väntat oss en veckas semester. Härvid bedrog vi oss emellertid grundligt.

Efter att genom växelvis framryckning ha intagit halva Tiveden, sov vi första natten, några mil från målet, inte alls. Vi hade nämligen gått i bas i en något sumpig del av Västergötlands ståtliga urskog. Mellan oss och den våta, kalla verkligheten fanns endast skärmskyddets urblekta väggar samt några ynkliga granruskor skurna under största ljuddisciplin i mörkaste natten. Det våta underlaget hjälpte den kyliga nattluften att göra oss ordentligt genomfrusna och den mörka delen av sommarmarschens första dygn ägnades därför huvudsakligen åt armhävningar och muntert småsvärjande.

Vad äter då en soldat under ovan beskrivna förhållanden? Jo, den moderna tekniken har utrustas honom med så kallad VA-livsmedel, vilka efter tillsättning av vatten endast behöver kokas upp under omrörning. På fem minuter är de redo att tillfredsställa bukens krav på mättnad. Denna afton, som för övrigt var mycket mörk, intog vi en festmåltid bestående av (enligt vad vi senare läste oss till på förpackningen) »viande de baeuf avec pureé de navets» eller

gare framgått, sina fem kompanier till Köpenhamn, där de införlivades med regementet.

Från Själland överfördes sedan fyra kompanier av Upplands ryttare till Stralsund. De kejsrerliga truperna och med dem förbundna brandenburgare, danskar och polacker, trängde på och stod inom kort utanför Stettin och Stralsund.

Wrangel, som förde befälet över de svenska styrkorna i dessa trakter, beslöt att bemäktiga sig ön Usedom för att därifrån komma Stettin till undsättning.

Rytteriet och 100 knektar skeppades under en natt över till ön utan att upptäckas och fortsatte därefter genast mot Swina skans, som man hoppades kunna ta genom överrumpling. Företaget misslyckades. De egna förlusterna var 6 döda och några sårade. Bland de sårade fanns även Drakenberg, som några dagar senare avled.

Kort därefter gjordes ett förnyat framgångsrikt anfall och Usedom befriades.

Upplands ryttare fick nu en välbehövlig viloperiod. Wrangel rapporterade till konungen och meddelade att rytteriets utblottade tillstånd och fåtalighet förhindrade alla företag. Han skrev »att det är ytterst eländigt beklädt och lider mycken nöd. En stor del av ryttarna gå till fots, sedan de mistat sina hästar.»

I början av år 1660 torde Upplands ryttare varit utspridda på följande platser. I Jämtland något över 120 man. I Värmland omkring 60 man. I Danmark 6 kompanier, omkring 400 man. På Usedom ej fullt 4 kompanier, omkring 250 man. I Stettin och på några andra orter omkring 70 man. Av dessa var dock en del sjuka, hästlösa eller på annat sätt icke tjänstbara. Av regementets personal befann sig minst ett hundratal i fångenskap.

Carl X Gustafs död den 13. februari blev slutpunkten i detta skede av Sveriges historia. Fred slöts med Österrike, Polen, Brandenburg och Danmark. Upplands ryttare liksom övriga utevarande svenska förband hemförlovades äntligen och fick under fred hjälpa till med landets uppbyggande.

på mer prosaiskt klingande svenska: rotmos med kött. Vid anrättandet måste man emellertid tänka på att iaktta ljusdisciplin på det att inte den allestädes närvarande lede fi skall lockas till basen av det flämtande ljuset från jägarköket. Rödspriten måste därför antändas i skydd av tältdelen, som skylde elden till dess att kokkärlet med rotmos och kött var påsatt. När anrättningen efter en stund var klar ville det sig så illa att lågan på spritköket brann muntrare än någonsin. Försökte man nu att skyla elden med tältdelen medan man åt, blev denna förvisso ett offer för »den röde hanen» innan man hunnit säga butelj. Dessutom skulle det resultera i ett icke önskvärt ljusken. Lät man rotmoset stå kvar tills elden slocknat, skulle det bli vidbränt och oätbart. Sålunda satte man ett tomt kokkärl över elden. Belåten över sin list började man så sin måltid, och märkte strax att rotmoset bränt vid under den tid det tog att tänka. Men, invänder den intelligente läsaren, varför inte koka diskvatten i det tomma kokkärlet? Svar: Vattnet var slut. Det hade inte räckt till rotmoset, som av vattenbrist antog samma konsistens som våt gips.

Sommarmarschen gick för övrigt helt i cykelorienteringens tecken. Vi cyklade på ändlösa vägar med löst grus, som tvingade oss att stundom leda cyklarna t. o. m. i nedförsluten. I branta uppförsbackar kämpade vi oupphörligen mot tyngdlagarna, som på grund av packningen i svaga ögonblick tycktes oss övermäktiga. Solen sken och svetten rann. Myggorna hade glada tider. Välsignad vare emellertid sjön Örlen som hugsvalade våra rådråkade kroppar med sitt svala vatten.

En övning av kanske mer realistisk karaktär drabbades vi av över torsdag—fredag i början av september. Syftet var att vi skulle tränas i den ädla konsten att upprätta spaningsbas och därifrån utföra spaning. För detta ändamål förflyttade vi oss cirka fem km ut i bushen, indelade i två plutoner.

Eftersom »Fi» vid detta tillfälle var överlägsen i luften tvingades vi att hålla oss vid sidan av vägarna. Bärande på tält, radio, ksp, m m, var detta ingen angenäm uppgift. För att hindra våra anleten att med sin liljevita lyster förråda oss för fienden var vi dessutom under hela övningen vackert grön-svart-sminskade. Efter en stunds transpiration bestod denna maskering av ett halvflytande lager, i vilket allehanda flygfän, spindelväv och dylikt fastnade. Vi kände oss alla mycket fräscha. Vad åt vi då denna gång? frågar sig den hurtige läsaren. Jo, denna gång åt vi »luftlandsatt» ärtsoppa med tillhörande pannkakor. Någon större förändring i smaken på grund av den omilda behandlingen kunde som tur var inte märkas hos dessa ädla anrättningar.

Återkomna till basen efter spaningsuppdrag lade vi oss att sova. Vi var sammanlagt femton man i tolvmannatältet. Då och då slumrade man till, men vaknade strax av att fötterna råkade komma i farlig närhet av den rödglödade kaminen. Eftersom vi använde gummiskor, spred sig strax en hemtrevlig odör av bränt gummi. Dock, vad var väl dessa övningar mot dem, som framtiden hade i beredskap åt oss!

Och sommaren gick och det blev höst och vinter. I mitten av oktober upplöstes gruppchefsskolan och befälseleverna blev tilldelade sina grupper. Samtidigt organiserades plutonerna om till spaningsplutoner.

Övningskvadronen hade bildats. Spaningsgrupperna blev genast nedlusade med materiel, såsom ksp, grg, radioapparat osv, osv. Våra gamla kära pedaldrivna stålhästar byttes ut mot en volvojeep per grupp. Skål för tekniken! Aldrig mer skulle våra kronmärkta byxbakar nötas mot hårda cykelsadlar.

Nya och måhända intressantare uppgifter väntade de förhoppningsfulla livhusarerna. Nu skulle vi sammansvetsas till en enhet inom gruppens, plutonens och skvadronens ram. Så skedde ock. Förbandsövningarna började drabba oss med allt tätare mellanrum. Vi reste och bröt tält, spanade från fordon längs väg, spanade till fots, gjorde eldöverfall, kokade VA-livsmedel, gick vilse på Billingen i full snöstorm och mycket annat smått och gott. Hela tiden svor vi ve och förbannelse över de ryggsäckar, granatgevär, radioapparater och kulsprutor som gjorde sitt bästa för att bokstavligt talat trycka ned oss i skorna. Livet i kasernen började nu förefalla oss slappt, ja nästan lättjefullt.

Den annars så intetsägande mellansvenska vintern ryckte, som läsaren väl knappast undgått att lägga märke till, upp sig till nära nog sibiriska mått i år. Detta gjorde naturligtvis den kalk vi hade att tömma ännu bittrare. Emellertid kan det vara trevligt att om en si så där 40 à 50 år med tummarna i västen berätta för en skara av ivrigt lyssnande barnbarn om när farfar gjorde rekryten vintern 65—66. — »På den tiden var det minsann vintrar.» — Vad för en märklig person skall man inte komma att bli i dessa framtida barns ögon!

Kulmen av kärva förbandsövningar nåddes förvisso under den så kallade »julstövningen». Denna gick av stapeln innan vi åkte hem för att njuta av juluppehållet. Övningen var med vett och vilja planerad att bli en ren »utmattningsövning», en övning i konsten att överleva, under vilken soldaten under ytterst ogynnsamma omständigheter skulle utföra krävande uppdrag. Förhållandena blev förmodligen kärvare än beräknat, eftersom Västergötland under övningen i fråga hade begåvats med en för årstiden ovanligt kraftig »köldknäpp». Temperaturen torde under de tre dygn viljeprovet varade inte ha överstigit — 20°.

Efter att i hemmets behagliga civila sköte ha avverkat gastronomiska sensationer, påbörjade vi i början av januari den resterande delen av vår »knekt-skolning». Nu skulle den svenske vintersoldaten m/66 skapas. Enligt viss expertis en av de skarpaste tagarna i »den svenska igelkottens» förträffliga pansar.

Varje man begåvades med ett par skidor och de lakoniska orden »lär dig åka». Snön låg nu på sina ställen meterdjup. Övningsfältet var dessa vinterutbildningens första dagar en sann ögats fröjd. Där svepte skidkonungar fram med en stavförling värdig skidåkarnas skyddshelgon S:t Sixten. Där stod skåningar med vackert korsade skidor och något plågat i blicken. Där låg stolta livhusarer med skidor, vapen och lemmar hoptrasslade i alla möjliga och omöjliga ställningar. Efter några dagars idog träning behärskade emellertid de flesta hjälpligt den ädla konsten att »hasa på nederbörden», såväl med som utan den lilla trevliga pulkan, som alla var så ivriga att få dra.

Så bröt en dag kriget ut mellan K 3 och T 2. Valplatserna var som så många tidigare området Hökensås. K 3:s uppgift var att bakom fiendens linjer spana

LIVHUSAR OCH KONSTNÄR

Att konstnärlig gärning kan låta sig väl förenas med krigarens hårda yrke har vid ett flertal tillfällen visat äga sin riktighet. Även många livhusarer, både fast anställda och värnpliktiga, har genom författarskap eller konstnärlig verksamhet, gjort sig kända.

En av dessa är Johan Georg Arsenius, som föddes 1818 på Klämmestorp i Västergötland. Efter studentexamen i Uppsala blev han 1837 sergeant vid Livregementets husarkår. 1868 hade han avancerat till överstelöjtnant och erhöll 1878 avsked.

För sitt nöjes skull och för att fylla ut den relativt magra lönen började Arsenius måla tavlor och sålde dessa till andra officerare vid det egna regementet. Någon egentlig utbildning skaffade han sig inte förrän 1849, då han blev lärjunge till den kände konstnären Wahlbom. 1852—53 företog han en resa till Paris, där han studerade H. Vernets tavlor och arbetade i Höckerts ateljé.

Föremålet för hans konst var nästan uteslutande den ädla rid- eller körhästen. Denna framställde han än i dramatiska ögonblick, såsom vid eldsvådor eller på tävlingsbanor, än i lugnare scener från läger och övningar.

Han målade synnerligen detaljrikt och noggrant med vackra, väl harmonierande färger. Ett gott exempel på hans konstnärskap är vidstående reproduktion av en tavla på officersmässen, föreställande dåvarande sekundchefen, friherre Fredrik von Essen.

Slutligen kan nämnas att John Arsenius' hade två söner, som båda ärvt faderns konstnärliga ådra. Den mest kände av dessa är Georg Arsenius, som, efter att åren 1875—80 varit elev vid Konstakademien, fortsatte sina studier i Paris. Han blev högt ansedd i Frankrike som djurmålare och sporttecknare.

Den andre sonen, Sam Arsenius, blev officer på K 8 men var som målare ej lika framstående som fadern eller brodern. Han var en duktig tecknare, men

hade ej samma känsla för färg och komposition. Där-
emot gjorde han sig känd som författare av ett par
böcker om hästar. Illustrationerna till dessa utförde
han själv.

mot bland annat hans underhållsförband. Plutonerna tilldelades vissa områden inom vilka de skulle spana och föra det fria kriget. Temperaturen, som vid övningens början var tämligen uthärdlig, sjönk efter ett dygn under gränsen för det angenäma. I — 20° kyla låg min grupp en natt på fast spaning vid ett vägskäl. Iklädda vinterrock och nedkrupna i sovsäckarna rapporterade vi per radio in den fientliga trafiken, allt under det att våra hackande tänder ideligen hotade att förråda oss för fienden. Undertecknad gjorde miss-
taget att före nedkrypandet i sovsäcken ta av kängorna. Dessa var vid tiden för påtagandet så djupfrysta att de vägrade att forma sig efter fötterna. Kängor ska stoppas ner i sovsäcken! Burkölet frös till is. Det leende vätsgötska landskapet visade upp ett stelfruset anlete som kom oss att med vemod minnas den sommar som varit. De av skogens djur som överlevt kölden och kvicksilverbetningen sökte sig allt närmare människornas boningar. Vi tuffa livhusarer

gjorde tvärtom. Huttrande smälte vi snö och tillredde våra VA-livsmedel. Omedvetna om det patetiska i vår situation grät vi nästan av glädje när vi allt emellanåt fick tillfälle att tina en smula i det varma tältet. Övningen avslutades med det för K 3 föga framgångsrika »slaget vid Baskarp». Här spilldes mycket ädelt husarblod när vi stormade fram i skvadron för att öppna en viktig väg, som fienden spärrade med två dödligt ksp-bestyckade nästen. Vi som överlevt ovan beskrivna övning sattes efter någon vecka ånyo in i elden. Denna gång gällde det att spana mot en pansrad fiende, pansartruppskolan. Kylan var vid detta tillfälle nästan lika sträng som tidigare, men vi var vid det här laget tämligen vanda vid den. Vid 10 minusgrader tyckte vi att det var vår i luften. Vad vi främst sysselsatte oss med på denna övning var att taga och hålla kännning med den motoriserade, framryckande fienden. En tämligen intrikat uppgift som

Forts. på nästa sida

REPETITIONSÖVNING 1954

Vid Dalamanövern 1954 organiserades en ryttarbataljon, som fördes av dåvarande majoren Ljungquist. Adjutant var löjtnant Brunner och signalofficer löjtnant Norgren. I bataljonen ingick bl a en ryttarskvadron, som mobiliserades på Järvaområdet. Nedanstående skildring är insänd av Karl-Erik Jönsson, som tidigare gjort sin värnplikt på K 3.

När jag på morgonen den 8 september 1954 ställde mig i kön framför en av biljettkassorna med skylten »Lokaltrafik» på Stockholms central hörde jag många av karlarna, som stod framför mig, säga »Tur och retur Jakobsberg». »Aha», tänkte jag, »detta kommer att bli mina kamrater under de närmaste 30 dagarna». Vårt förband var förlagt till Säby gård på Järvaområdet. Förläggningen var ordnad dels i baracker, dels på en ombyggd höskulle i en av ekonomibyggnaderna på gården. När madrassvaren fyllts med halm och »knölots till», så att de blivit något så när liggriktiga, samlades alla till inmönstring. Härvid erhöjll man små vita papperslapper med de mest förbryllande förkortningar.

Jag själv fick en lapp med texten »FÖSIVPH». Detta visade sig icke vara serbokroatiska, som jag först hade trott, utan betydde »Förare av sjukvårdspackhäst». »Morsning», tänkte jag. Här har man i ett halvt års tid gått och oroat sig för återseendet med den Fyrbente Vännen Hästen, som man inte haft närmare kontakt med sedan värnpliktstiden för sex år sedan, och vad händer? Jo, jag får ta hand om två stycken!

Att enbart rida innebär att man är fullt sysselsatt med både händer, fötter och huvud. Kommer det därtill att man med en klen bambustav skall föra, och i alla lägen kontrollera, en packhäst, som inte är särskilt på »alerten», blir det förvisso inte lättare. Vid ett tillfälle, under en av våra under den följande tiden ofta förekommande »endagsövningar», befann sig troppen i galopp över ett stort fält. Jag hade lyckats med konststycket att även få min startovilliga packhäst att acceptera den vedermoda, som enligt hans mening galopp innebar.

Under framryckningen dök det plötsligt upp ett ca två meter brett dike. Det där klarar vi aldrig, tänkte jag. Precis som jag förutsett så stannade också packhästen framför diket, medan den jag red lätt hoppade över. Som tur var hade jag lossat greppet om bambustaven, så jag slapp att bli hängande mellan de två hästarna, vilket föga hade roat mig. Men packhästen, som förut varit synnerligen ovillig att springa, visade nu, då han sluppit lös, att han verkligen kunde den konsten!

När det gällde den lekamliga välfärden hade vi en god portion tur. Vår kock visade sig i det civila vara köksmästare på utrikesdepartementet. Som sådan borde han ha ovanligt goda kvalifikationer för att laga god mat. Detta visade sig också vara fallet, och då därtill kom att han var en ovanligt bra kamrat, blev han synnerligen populär. Som ett exempel på

hans ansträngningar att få oss att trivas kan jag nämna att han under manövern i Dalarna en söndagsmiddag ville slå på stort och bjuda på stekt potatis, ägg och bacon. Men då det visade sig att det inte fanns tillräckligt många ägg, så lånade han en cykel och begav sig på knaggliga och sönderkörda vägar till närmaste bondgård, 4 km bort. Där inköpte han för egna medel det antal ägg som fattades. Heder åt en sådan kock!

Många glada minnen och historier finns från denna tid, och jag skall som avslutning berätta om en glad gosse, som förstod att ordna det för sig.

Skavdronchefen kom en eftermiddag upp på förläggningen och fann då denne gosse liggande på halm-madrassen. Skavdronchefen frågade honom: »Vad gör ni här?». Soldaten sträckte upp sig i givakt i sängen och svarade: »Jag är telefonpost, löjtnant!» — »Men här finns ju ingen telefon.» — »Nej, löjtnant, den finns nere på expeditionen.» — »Men härifrån kan ni väl inte höra om det ringer?» »Nej, löjtnant, men det kommer upp en man och säger till mig om det ringer!» Löjtnanten, som hade humor, kunde inte hålla »masken» inför detta sätt att lösa uppgiften.

UNDERBARA ÖDEN . . .

Forts. från föreg. sida

tillgår så att man efter att ha stött på fienden rycker tillbaka växelvis och efter varje etapp inväntar hans främsta delar. Denna uppgift löstes på ett tillfredsställande sätt, åtminstone av den alltid lika framåt tredje spaningsplutonen.

Efter en kort respit i den hemtrevliga kasernen var det meningen att vi skulle mäta våra krafter med de cykelburna infanteristerna från I 15. Extremt låg temperatur rådde vid tidpunkten i fråga, varför denna övning inskränktes till att omfatta endast ett dygn. Detta dygn inleddes med att samtliga i övningen deltagande förband i största sämja möttes vid Remmene skjutfält i trakten av Herrljunga för att avnjuta en förevisningsskjutning med skarp am, som utfördes av ett batteri från A 6 samt ett tungt grk-kompani. Härvid hade de närvarande krigsmännen tillfälle att på nära håll granska varandra. Så skedde ock. Att K 3 rönste en viss hälsosam respekt i I 15-kretsar vittnar följande spontana yttrande från en respektlös älvborgare: »Dom ser ju inte alls så farliga ut!»

Spaningen som följde på natten inskränktes på grund av kylan. Dock lyckades vi med att i varje fall lokalisera fienden. En grupp befann sig plötsligt mitt inne i fiendens förläggningsplats och anropades av en post. Med hjälp av mörkret lyckades man övertyga denne att det var kompanichefen, som var ute och visiterade. Att posten inte härvid genast rabblade upp sin instruktion beror säkert enbart på att han inte anmodades att göra så.

En livhusar får uppleva mycket och klara det mesta.

SKOTT KOMMER

»Mot Kvarnbacken! Färdig pjäs.» Skydden åker av blixtnabbt. Bromsar, spänner och säkrar gör jag utan att tänka. Jag sätter varsamt på siktet för det är dyrt och ömtåligt, har fanjunkaren sagt. Fort i med magasinet. Se'n kommenderar jag: »Ladda.» Min laddare, Björnberg, en stadig gosse från skogsbygden, gör skäl för namnet. Jag känner hur han måttar in sig en sekund och så ränner han in den hiskeliga patronen i läget så att pjäsbilen gungar till. Den vänstern vore inte lätt att komma i vägen för. Klart! Framåt! Eldställning! Det sista har verkan som en elektrisk stöt. Motorn låter som en kapsåg, pjäsen dunkar och slår. Det bränner i knän och armbågar. Jag har spelat en del ishockey, men de törnar man får där är rena vänskapspuffar emot mörbultningen här med lossade surringar. Stenar och isblock passerar livsfarligt nära men Ekshäringen vid ratten kan man lita på, van timmerkörare som han är, med bra ögonmått och stela nypor. Plötsligt blir det tvärstopp. Stridsvagnen står där som genom ett trollslag stor och hemsk. Hjärtat pickar i bröstet. Jag försöker andas lugnt, det är ju ändå bara övning. »Fi stridsvagn från höger — 600 — hastighet 15 — e l d! Jag börjar inskjutning. Spårljusen åker som eldkulor på ett snöre i en fin båge alldeles över tornet. »Högt en meter», kommer från gruppchefen. Jag sänker litet och »skickar iväg ett par smällar» och får »rätt» från chefen.

»Skott kommer! Klart bakåt!» Så kommer smällen och den enorma tryckvågen. Jag hinner uppfatta rörmarkörens glada rökpuff i en båge framåt. »Ladda!» »Skott kommer!» hör jag mig själv skrika i falsett . . . Det är som f-n med den här drillen ändå, men rolig är den då inte. Jag hatar denna djävulens pjäsexercis. Nu kanske man börjar begripa varför, även om jag aldrig kommer att erkänna det. Nästa skott blev också en fullträff, fast jag ännu var omtöcknad efter det första. Om det inte small så in i döden var det lika lätt som på filmskjutbanan.

Så iväg bakåt, för målet är bekämpat och då måste vi växla ställning. Övningen är slut och målet står där med sina gapande hål. Vi känner oss belåtna och jäser nog en hel del över hur fint de sitter mitt i.

Visst är utbildningen hård. Det är kallt och smäller otrevligt, men så här efteråt tycker vi nog det är trevligt att vi fått vara med här på pv. Det är ändå en redig bössa. Ingen kan maska i en pv-grupp, alla måste offra sig för att ge skytten en rejäl chans. Han har ansvaret för skottet. Bommar han i fred är det inte roligt att vara i hans kläder. Och i krig, »ja, då blir det säkert militärbegravning», sa Karlsson och peta ut ett knippe Billesholms hörselvadd ur innerörat.

Det finns ingen plats för någon husarromantik i effektivitetens tidevarv, men tillåt denna reflexion.

*Förr fyllde vi vägen med sabel i hand
och styrde vår häst med kandar.
Nu vårt ök är en bil
och vår sabel kanon,
men husarandan den lever kvar!
Inga dolmor med revben oss nu pryder opp,
våran dräkt är av simplare slag.
Men står fast och slår hårt
fastän ej i galopp
gör husarerna ännu i dag!*

»PV-KARLSSON M/65»

Stockholmsskvadronen

Kamratföreningen i Stockholm avhöll sitt sedvanliga årsmöte fredagen den 3. december 1965 å Kungliga militärhögskolans mäss. Förhandlingarna leddes av ordföranden ryttmästare Torsten Grill. Styrelse och revisorer omvaldes. Efter en angenäm middag vidtog som vanligt samkväm i de trivsamma mässlokalerna med återupplivande av gamla minnen från Sanna hed och Skövde, om hästar och husarkamrater.

Ett 30-tal medlemmar hade hörsammat kallelsen och bland dessa märktes överstarna Bergensträhle och Swedenborg, majorerna Littorin och Burman samt f d indelte husaren Erik Welin.

Episoder från plutonchefsskolan i militärpolitjänst

Det finns ett otal sätt på vilka man kan fullgöra sin värnplikt. Många får specialutbildning. För vår del består denna av militärpolitjänst. Denna är i sig själv mycket variationsrik och trevlig.

Sålunda har redan PCS MP, förutom den vanliga ordningshållningen i Skövde, också haft dylik i Stockholm och Umeå. Dessutom utgjorde skolan s k tågpatruller på tågen mellan Boden—Luleå och Stockholm i samband med juluppehållet.

De första gångerna som vi uppträdde offentligt i MP-utrustning präglades av en viss osäkerhetskänsla, även om den givetvis inte syntes utåt så fanns den dock där. Vi tvingades mycket snabbt lära oss självbehärskningens svåra konst. Vi får höra många glirningar och hånfulla tillmälen. Dock är det konstigt nog inte militärer, som gatar mest, det är civila, i synnerhet av kategorin mods, som på detta vis ger utlopp åt sina känslor. Militärerna, de pratar så väldigt mycket om att de skall märka MP osv, men då vi kommer i tjänsteutövning blir de märkbart tysta och gör i 99 fall av 100 som vi säger utan knot. Respekten för MP är ganska uppenbar.

Vår tjänstgöring på olika orter har kryddats av många lustiga episoder. Vid den tidigare omnämnda tågpatrulleringen kom en alltid lika nitisk korpral gående längs en tågkorridor. Då träffade han på en låst kupé, i vilken det satt två mörkuniformerade individer med vapenrockarna uppknäppta. I tron att det var två flygmalajer, som låst in sig i en barnkupé, gick korpralen löst på dörren i det han beordrade vederbörande att öppna. Så skedde och de tillsades strängeligen att knäppa vapenrockarna. Då först såg korpralen att det var två konduktörer, som han hade gett sig på. Missförståndet rättades dock till under ömsesidig förståelse. Om MP:s popularitet hos tågpersonalen vittnar det faktum att hovmästarinnan bjöd på förtäring både afton och morgon. Tillika ställde tågchefhavaren kvarvarande sovplatser till förfogande åt de två mest utarbetade MP-männen, då de slutade sitt pass på natten. De övriga uppmanade han att »slappna av» i förstaklassavdelningen. Till vårt förfogande hade vi som tjänstekupé en vanlig andra-klasskupé för åtta, vilket ej befrämjar nattsömnen. Nu är givetvis inte avsikten med tågpatrulleringen att MP skall koppla av på natten, men då vi under aftnens och förnattens lopp hade ingivet en avsevärd respekt i de glada julpermittenterna, var natten synnerligen lugn, vilket möjliggjorde tvåmanspatrullering. Av detta lärde vi oss att det är bäst att från början ta i på skarpen med alla oroväckande tendenser. Det underlättar senare arbete.

Under ordningshållningen i Stockholm en onsdagskväll tittade en patrull in på en danshall av ganska låg klass, som dock livligt frekventeras av huvudstadens soldater och kärlekskranka damer. Patrullmedlemmarna kom in just som det var »damernas tjuv» och blev ögonblickligen uppbjudna och inviterade till

mer eller mindre ekivoka upptåg. Det är ju fullt förståeligt, för det är en ståtlig syn med en rekorderlig MP-man i full utrustning. Tyvärr ingick inte damerna i vår uppgift, varför invitationen avböjdes vänligt men bestämt. Flickornas intresse för MP är ingen engångsföreteelse. Det hör till ordningen att vackra unga damer kommer fram och med beundran i blicken frågar vad det är för ståtliga gossar. Många undrar vad MP betyder, och när det gäller att tyda bokstäverna är uppfinningsrikedom enorm. Vid ett tillfälle kom en liten flicka fram till en MP-man och frågade om han kunde sjunga. »Sjunga?» sade han förvånad. »Ja, du är ju med i Matheus-Pojkarna», sade hon.

Som synes är det ofta ganska roligt att vara MP-man. Sist men inte minst är det säkerligen en utbildning som man kan ha ganska stor nytta av i det civila livet, oberoende av vad man ämnar sysla med.

Johan S Kinberg

Pelle O Nyquist

Säkerhetstjänst

En furir var kommenderad till tjänstgöring i norra delen av vårt land. På tåget kom han i samspråk med en älskvärd herre. Deltagande undrade denne, vad för slags uppgift furiren skulle ta itu med.

»Jag har specialtjänstgöring», svarade denne.

Den civile herrn blev nu mycket ivrig och ännu älskvärdare.

»Jaså, det kanske är en farlig tjänstgöring?» frågade han.

»Nej», blev svaret, »jag skall upp till Lappland och anlägga en hönsfarm för kronans räkning.»

»Jaså, en hönsfarm. Men kan det vara möjligt så långt norröver?»

»Jo, se det är ett slags specialhöns. Dom äter bara snö.»

Den civile ställde sig helt naturligt tvivlande till uppgifterna.

»Bara snö», sade han, »det var märkvärdigt. Det kan dom väl inte bli så värst feta av?»

»Jo, svarade furiren, lika feta som folk blir av att försöka pumpa mig.»

★

Militär ordning

Ryttmästaren och löjtnanten ligger i samma rum, bägge djupt insomnade. Posten har order att väcka löjtnanten vid en synnerligen tidig timme. Han kommer in i det mörka rummet och tänder ett stearinljus. Väl uppfostrad i militär takt och ton står han ett ögonblick villrådig, men så fattar han sitt beslut och väcker ryttmästaren. Han framstammar följande militäriska viskning: »Ryttmästare, post 33 Andersson anhåller att få väcka löjtnanten!»

UNIFORMSTRADITIONER

Det är antagligen ganska många som ibland undrat över att arméns förband har olika truppslagstecken, förbandstecken, knappar m m på uniform m/60.

Kapten Hans von Schreeb har i Arménytt nr 5 1962 på ett intresseväckande sätt lämnat en kort orientering om uniformstraditioner och redaktören tar sig friheten att återge vissa delar, som närmast rör livhusarerna.

Till Kungl Maj:ts liv- och hustrupper räknas Svea livgarde, Göta pansarlivgarde, Livgardesskvadronen (de s k gardesförbanden), Livregementets grenadjärer, Livgrenadjärregementet samt Livregementets husarer.

Konungen är chef för dessa förband med undantag av Livgrenadjärregementet. Det omedelbara befälet utövas därför av en sekundchef utom vid Livgrenadjärregementet, där översten är regementschef.

Konungens chefsskap för de olika förbanden går tillbaka till något olika tider. För Kungl livregementets husarer härrör det sig från 1809. Karl XIII hade som hertig fört befälet över livregementetsbrigadens tre kärar från deras bildande 1791.

Vid ett närmare skärskådande av de olika detaljernas utformning på uniform m/60, så finner vi först att det truppslagstecken i form av ett par korslagda sablar, som finns på kragen, är desamma som använts till uniform m/39 och m/52. De är emellertid utförda i guld och delvis polerade. Sablarna är dessutom något förminskade.

Liv- och hustruppernas uniformer m/ä var särskilt rikt utformade med detaljer, som var specifika för förbandet. En av dessa detaljer återkommer nu genom det förbandstecken i form av tre kronor, som finns på axelklaffarna. Det bärs förutom av Livregementets husarer även av Livregementets grenadjärer och är ett arv från ursprungsregementet, Livregementet till häst.

Förbandstillhörigheten har från den tid uniform började bäras, i mitten av 1600-talet, i vissa fall ända till 1923 utmärkts med färger. Dessa har stundom ändrats när nya uniformsmodeller införts. För liv- och hustrupperna har dock de ursprungliga färgerna behållits och hålls fortfarande levande.

Livregementets grenadjärer och Livregementets husarer utmärks därvid med den vita färgen, som likt förbandstecknet är ett arv från ursprungsregementet, Livregementet till häst. Detta regementes tredje arvtagare, Livregementets dragoner, lämnade i sin tur den vita färgen i arv till Livgardesskvadronen.

Liv- och hustruppernas färger återfinns nu som en paspoal på båtmössa m/60 och vintermössa m/60. Mössorna har tillverkats i en mörkblå färg, som liknar färgerna på de gamla uniformerna.

»Såsom utmärkelse för krigiska bragder» bär personal vid Livregementets grenadjärer, Livgardesskvadronen och Livregementets husarer halmkrans

m/1833 runt knapp eller skvadrons- (kompani)märke på samtliga mössor. Tecken av halm, t ex halmvippa i mössan, användes av svensk trupp redan under 1600-talet som ett igenkänningstecken, för att skilja vän och fiende under strid. Genom traditionsbildning då halmkransen fastställdes 1833 kom den att förbehållas Livregementets grenadjärer. Det gamla Livregementets övriga arvtagare dragonerna, från vilka Livgardesskvadronen stammar, och husarerna fick halmkransen 1895 resp. 1931. Traditionsbildningen har fortsatt, och i våra dagar ses halmkransen närmast som en utmärkelse för insatser under slaget vid Lund 1676. Det verkliga hederstecknet för insatsen under detta slag var den guldgalon runt hattbrättet, som Livregementet bar från 1677, men som försvann 1780 i samband med Gustav III:s genomgripande uniformsändring.

Kungl Maj:ts liv- och hustruppernas förbandsknappar slutligen pryds med det lilla riksvapnet tre kronor. Modellåret är 1779. Livgardesskvadronens knapp är något mindre och har modellåret 1845. Livregementets husarer utgör ett undantag. Förbandets knapp m/1796 är rund och slät. Typen har använts till dolmorna vid alla svenska husarregementen.

När man möter en västgötabonde och frågar honom om någonting är första svaret alltid »Va?»

Därför bör man alltid för att vinna tid först säga någonting helt ovidkommande som t ex »Hööü!», så att han får tillfälle att säga sitt »Va?»

Exempel: »Hööü» — »Va?» — »Var går vägen till Hönsa?»

Thorsten Brunius & Co AB

AUKTORISERADE PAPPERSEXPORTRER

Göteborg

Göteborgs Nya Ridhus AB

»NO HOUR SPENT IN THE SADDLE IS LOST»

Göteborg

Glada segrare i John Ebersteins armépris i skidlöpning 1966

Tävlingen avhölls i Östersund och K 3:s lag segrade med tiden 2.12,51, två minuter före närmaste lag, som var I 4.

Det var fjärde gången, som K 3 hemförde denna förnämliga trofé.

BÄSTE FÄLTIDROTTSMAN 1965

1. Öfu Johansson, 28 poäng; 2. Rustm Cannervik, 28 poäng. I tävlingen ingår en dagorientering, en nattorientering och en fälttävlan till fots.

SEKUNDCHEFENS PRIS 1965

1. Fj Josefsson, 470 poäng. I detta pris ingår en serie av tävlingar i skjutning, orientering och skidlöpning.

HANDBOLLSCUPEN 1966

Segrare 5. skv lag, som i finalen slog 4. skv med 9—7.

SKIDLÖPNING 1966

Segrare: *Juniorer:*

10 km: Vpl 911 Larsson, 4. skv, 35,10; 15 km: Vpl 911 Larsson, 4. skv, 1.04,14.

Seniorer:

10 km: Lt Forsberg, 35,30; 15 km: Vpl 771 Magnusson, livskv, 1.06,25.

Från vänster rustm Henning Nilsson (lagledare), sergeant Ingemar Johansson, löjtnant Jan Forsberg och överfurir Roland Johansson.

Oldboys:

10 km: Rustm Bäckman, 36,53; 15 km: Rustm Nilsson, 1.07,58.

Från byggnadsfronten

Äldre livhusarar, som återser sina gamla förläggningar, kommer inte att känna igen sig. Samtliga skvadronsförläggningar är nämligen nu renoverade. I alla tvättrum finns varmvatten. Logementen och korridorerna är målade i ljusa och glada färger. De gamla underofficersbostäderna, som låg i anslutning till förläggningarna, är omändrade till skvadronsexpeditioner och befälsrum.

Nästa etapp i omändringen av själva kasernbyggnaden blir inredning av lektionssalar, förråd och vissa personalvårdsutrymmen på vindar och i källare. Även fasaden på byggnaden kommer att få en mer än välbehövlig uppsyn.

Den gamla gymnastiksalsbyggnaden, för länge sedan omändrad till lektionssalsbyggnad och kallad Lundabyggnaden, har målats om invändigt.

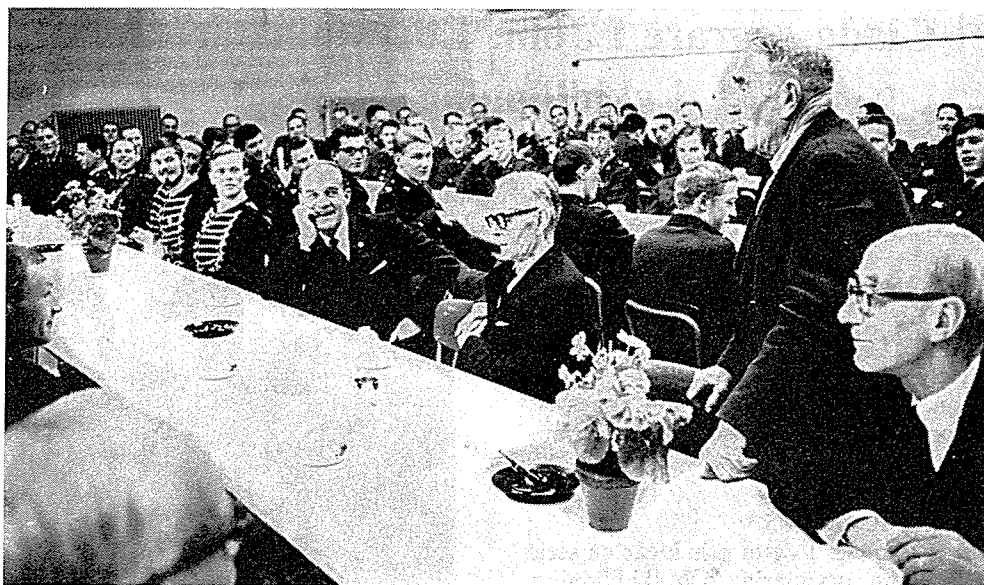
Volvo Skövdeverken skall, som meddelats i ett tidigare nummer, överta ytterligare delar av kasernområdet. Närmast i tur står området norr om ridhuset. 1/10 1966 överlämnas sålunda Gula förrådet, sjukstallet, plåtförrådet samt samtliga barackstallar öster därom. Ridhuset kommer att överlämnas tidigast ett år senare.

Som ersättning för de förlorade byggnaderna och den inom området befintliga drivmedelsanläggningen kommer ombyggnad att ske av de två f d stallar som är närmast matsalen. Dessa kommer att omändras till en övnings- och vårdhall, garage samt förråd. Sjukstall (provisoriskt) kommer troligen att inredas i klockstallet. Drivmedelsanläggningen avses att placeras norr om detta stall. Smörjbygggor och spolplatser för bilar kommer att ordnas vid förutvarande ved- och kolgården och området väster därom.

*

På den tiden det fortfarande fanns riktiga marknader var Johansson i Hult inne i Skövde för att sälja en ko. Han hade sin lille son med sig och denne betraktade förvånat en spekulant: »Far, varför står den där karlen och klämmer på vاران ko?» — »Han tänker köpa den och ser efter om den är värd sitt pris.»

En tid senare kom pojken springande och letade reda på sin far, som var bakom ladugården. »Far, far, Nu är det en husar här och tänker köpa vاران piga!»

Taxichauffören »Masen» K M Karlsson från Varnhem talar vid lunchen i Lundasalen på högtidsdagen.

VÄSTGÖTAKRIGET 1912

Josef Hugg från Vårsås läste vid lunchen den 4. december 1965 upp nedanstående minnen från Västgötakriget 1912.

Många utländska militärattachéer var åskådare. En sneögd japan ställde frågan om det var sant att isbjörnarna sprang lösa på Stockholms gator. Övningarna var förlagda omkring Falköping och varade i 8 dagar. Där deltog omkring 40.000 man och många hästar.

En kväll kl 7 i slutet av oktober var tärningen kastad. Skådespelet kunde börja. Det regnade, men morgonen därpå var det minusgrader och snöfall, vilket gjorde att många fick köldskador. Själv förfrös jag ansiktet. Det är sant att människor och hästar fick fara illa, många förolyckades. Jag var befälhavare för livskvadronens pionjärer. Jag och mina kamrater hade det ofta mycket svårt, men upplevde också många roliga stunder.

Ett batteri från Skånska artilleriregementet hade bröstat av, men vi drev bort dem. En kanon blev kvar. Den rullade vi ner i en grusgrop. Artilleristerna skulle ha upp den, men de lyckades inte. De fick skaffa fram fler hästar. Jag låg dold en bit från groppen. Nog har vi husarer under årens lopp blivit utskällda för allt ofog vi och våra hästar ställt till, men maken till detta har jag aldrig hört. Så många olika

svordomar på vacker skånska har nog aldrig ägnats Livregementets husarer.

En kväll efter en mödosam dag skulle vi husarer nästa dag övergå till motsatta sidan. Vi fick rida runt hela stridsområdet. Vi var långt ute på den stora mäktiga ljungheden — Svältorna — där stugorna ligger glest, där flyttfåglarna finner en lugn rastplats, där den lilla ljungblomman — Västergötlands landskapsblomma — växer, den som under sin blomning användes till foder åt västgötaböndernas kreatur under nödåren för 100 år sedan. På morgonen var vi framme vid målet. Landsvägsbron vid Salaholm över ån Lidan skulle sprängas, men allt måste gå försiktigt. Bron var starkt bevakad. Det var dåligt väder, men bra väder för vårt företag. Mina pionjärer tog hand om posten, jag ensam utförde den provisoriska sprängningen, det var bäst så, och skylten »Bron sprängd av Livregementets husarer» sattes upp. Vi försvann hastigt från det farliga området till en ny dag och nya strider.

★

Två livhusarer står och väntar på ströget.

»Tjejen jag bestämt med kommer nog inte», sa den ene.

»Vad är du för en krigare, som inte är träffsäker», svarade den andre.

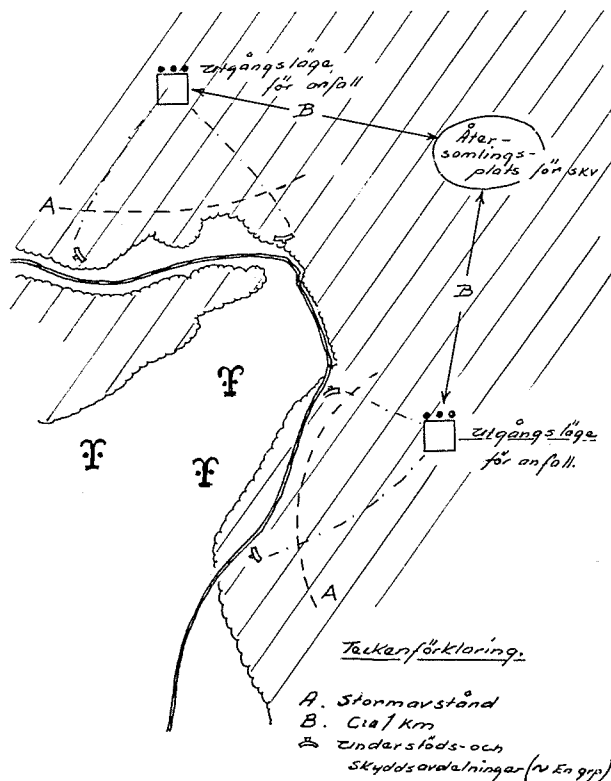
Exempel på spanings- skvadrons överfall mot robotbas

Överfallet förberedes i bas. Förberedelserna omfattar främst spaning och övervakning av målet, fastställande av indelning, fram- och tillbakaryckningsvägar, återsamlingsplats, utgångsläge för överfallet, stridsställningar, flankskydd, utrustning, tidpunkt, signaler och sjukvårdstjänst.

Överfallet bör förövas. Huvuddelen av ordern ges i basen eller vid återsamlingsplatsen med hjälp av skiss eller terrängmodell.

Framryckning till utgångsläget sker på ett led. Till stormavstånd går de olika avdelningarna ytterligt försiktigt för att ej röja överfallet.

Eldunderstödet utlöses. Överfallsstyrkan stormar och förstör materielen.

SABA RADIO & TV

GENERALAGENT:

AB HARALD WÄLLGREN

Telefon 17 49 80

GÖTEBORG

BROR PETTERSSONS FRISÉRSALONG

Vasagatan 4

REKOMMENDERAS

TIDSBESTÄLLNING — INGEN VÄNTETID

Telefon 119 21

BELLIS Blomsterhandel, Skövde

Telefon 113 31

BESÖK
Skövde
Fältrittklubbs
RYTTAR-
TÄVLINGAR

10—12 juni

Ur programmet:

Fredag 10 juni:

DRESSYR, lätt.

Lördag 11 juni:

FÄLTTÄVLAN, HOPPNING och
DRESSYR. Lätta och medelsvåra klasser.

Söndag 12 juni:

HOPPNING och DRESSYR, svåra klasser.
DM i dressyr för Skaraborgsdistriktet.

Har Ni kommit så HÖGT Ni vill i Skövde!

*Varom inte så gör ett besök på Skid-
och Friluftsförbundets friluftsgård*

Mat- och kaffeservering - Härliga vandringar

ALPHYDDAN

GOTT BORD

Bordsbeställningar mottagas pr telefon 110 65

SKID- och FRILUFTSFRÄMJANDET

KONDITORI OCH FESTVÅNING

PRINSTRÄDGÅRDEN

öppen 1/5—1/9

LUNCHSERVERING

Måndag—fredag kl. 11.00—14.00

Beställningar telefon 157 55, 191 55

EN GÅNG »PRINS OSCAR» ALLTID »PRINS OSCAR»

Skaraborgs
BRÄNSLE-AKTIEBOLAG

Telefon 145 20 — 145 22

Gesällgatan 5

SKÖVDE

KOPPARTRANS

ELDNINGSOLJOR

alla kvalitéer

SHELLGAS BRIKETTER VED KOL KOKS

Organisations- och befälsplaceringar 1/4 1966

Stabsavd med batexp	Utbildningsavd	Rättsvårds- och inre tjänstdetalj
<p>Rm Hedenstierna Fj Jönsson Fj Pettersson, E Rustm K A Johansson</p> <p>Stabschef Expförest Expuoff C budcentral</p>	<p>Mj Fornell, utboff</p> <p><i>Utbanordningar</i> Rustm Billros Rustm Pettersson U K Rustm Malmros Rustm Nilsson (idrottsuoff)</p> <p><i>Central instruktörsgrpp</i> Rm Widegren Rm Aaby-Ericsson (motortj) Fv de Flon (utbanordningar) Fv A G Karlsson (sjv) Fj R Pettersson H (brandtj)</p>	<p>Rm Aaby-Ericsson Fj Jönsson Fj Pettersson H Adv Mellander Rustm Andersson Rustm Larsson Rustm Almtjärn Rustm Johansson E B Rustm Cannervik</p> <p>Dagmajor och förhållare Rättsvårdsuoff och bevakare Väbel och C hdr Auditör Väbeluoff Vaktchef » » »</p>

Livskv	2. skv	3. skv	4. skv	5. skv
<p>C: Lt Swärd Skvadj: Rustm H Carlsson</p> <p>GCS C: Fk Karlsson Stf: Öfu Lundbäck, A » Låth Instr: Fu Johansson</p> <p>PV-plut C: Fj Kastenman Stf: Öfu Thorp</p>	<p>C: Rm Norgren Skvadj: Rustm B Carlsson Parkubef: Rustm N.H. Johansson</p> <p><i>Signplut</i> C: Sg Blomqvist Stf: Rustm R S Karlsson Instr: Fu Persson</p> <p><i>Bilplut</i> C: Fj Josefsson Stf: Öfu Lundbäck Instr: Öfu Gladh</p> <p><i>Mc-plut</i> C: Öfu Munther Stf: Fu Runesson</p>	<p>C: Rm Håkansson Skvadj: Rustm Håkansson</p> <p><i>1. spaningsplut</i> C: Öfu Wester Stf: Öfu Johansson Instr: Fu Lövgren</p> <p><i>2. spaningsplut</i> C: Öfu Vaukhonen Stf: Öfu Karlsson Fu Pettersson</p>	<p>C: Lt Sandahl Skvadj: Rustm N B W Johansson Parkubef: Rustm Seipel</p> <p><i>1. plut</i> C: Sg Älvebrand Stf: Rustm Gustavsson Instr: Öfu Pettersson</p> <p><i>2. plut</i> C: Fj Fridlundh Stf: Öfu Brockmar Instr: Öfu Svensson</p>	<p>C: Rm Bredenius Skvadj: Rustm Fridolfsson</p> <p>PCS C: Lt Forsberg Instr: Rustm Smedberg Öfu Pettersson</p> <p>FPCS C: Lt Nyblaeus Stf: Sg Johansson</p> <p><i>3. plut</i> C: Fj Hansson Stf: Rustm Lundberg Instr: Öfu Höglund Fu Lidén</p> <p><i>4. plut</i> C: Sg Dahlman Stf: Rustm Bengtsson Instr: Öfu Frykén</p>

Föreningsangelägenheter

Kamratföreningens organisation

Överstyrelsen
Postgiro 61 08 35

Ordförande	Sekundchefen	K 3	Skövde
Ledamöter	Ordföranden i respektive lokalavdelning		
Suppleanter	En ur respektive lokalavdelning		
Sekreterare och kassör	Fanjunkare G Lundh	Torgilsgatan 7 A	Skövde
Suppleant	Fanjunkare T Jönsson	K 3	Skövde
Revisor	Löjtnant C G Sjöblom	Fältgatan 17	Skövde
»	Fanjunkare E Åkvist	Våmb	Skövde
Suppleant	Ryttmästare K Bäckeskog	Rotegatan 9 D	Skövde
»	Fabrikör B Johansson	Erikslund	Tibro 2

Lokalavdelningar

	GÖTEBORG	SKÖVDE	STOCKHOLM	ÖREBRO
Postgiro	4 23 18	9 72 59	5 80 56	
Ordförande	Ryttmästare G Brunius Strandvägen 21 Lerum	Major G Schildt Tallbacksstigen 6 Skövde	Ryttmästare T Grill Karlplan 16 Stockholm	Ryttmästare B Runeus Runnaby gård Örebro
Sekreterare	Ryttm J G Westerberg Törvedsgatan 11 Göteborg Ö	Fanjunkare T Jönsson K 3 Skövde	Ryttmästare S Bendz Norrländsgatan 16 Stockholm C	Polisassistent J Jönsson Järnvägsgatan 32 Örebro
Suppleant i överstyrelsen	Köpman B Larsson Johannesbergsgatan 30 Göteborg S	Källarmästare H Gustavsson Karlskatan 8, Skövde	Sekreteraren	Sekreteraren

Redaktionskommittén för Livhusaren

Postgiro 61 09 17

Redaktör och ansvarig utgivare	Ryttmästare E Hedenstierna, K 3, Skövde	0500/102 12
Biträdande redaktör	Ryttmästare S Ahlander, Wennerbergsg 11, Skövde	0500/105 60
Ekonomichef	Fanjunkare E Pettersson, K 3, Skövde	0500/105 60
Distributionschef	Fanjunkare G Lundh, Torgilsgatan 7 A, Skövde	0500/130 84
Revisorer med suppleanter	Se överstyrelsen	

Meddelande från redaktionen

LIVHUSAREN utkommer med två nummer årligen.

Pris per nummer: 2 kronor.

Prenumeration sker genom insättande av 4 kronor på postgiro 61 09 17.

Adressförändringar bör skriftligen insändas till redaktionen och respektive lokalavdelning.

PRIPP-BRYGGERIERNA AB

SKÖVDE

TELEFON VÄXEL 165 55

FÖRSVINNANDE GOD

Gäller det
bankaffärer...
...tala med

**SKANDINAVISKA
BANKEN**